

25/2 2026

Avsändare: [Branschföreningen Svensk Hov](#)

Remissvar avseende SOU 2025:58

En stärkt hästnäring – för företagande, jämställdhet, jämlikhet och folkhälsa

Sammanfattning

Svensk Hov välkomnar utredningens fokus på kompetensutveckling, samverkan och stärkt företagande.

Hovkompetens är en grundförutsättning för god hästvälfärd och för en hållbar hästnäring i framtiden.

Vi instämmer i behovet av:

- Ökad samverkan/samarbeten mellan utbildningar, myndigheter och bransch (både för yrkesutövare och organisationer)
- Kartläggning av behovet av och antalet yrkesverksamma hovvårdare/hovslagare
- Stärkt företagarkompetens
- Att trygghetssystem och företagsstöd blir mycket bättre anpassade till hästföretagare och solo- och småföretagare

Vi vill särskilt betona att framtida utbildningar och yrkeskrav bör vara funktionsbaserade och spegla den material- och metodutveckling som sker i branschen.

Kort om avsändaren Svensk Hov

Svensk Hov är en branschförening för alla som arbetar professionellt med hovar i Sverige. Föreningen bildades 2024 för att samla yrkesverksamma inom hovbranschen, oavsett titel eller utbildning. Föreningen har tydliga etiska riktlinjer, bland annat att hovvård inte ska orsaka smärta. Om ömhet uppstår ska åtgärder vidtas omedelbart och veterinär kontaktas vid behov.

Centrala mål för föreningen är att höja kunskapsnivån genom utbildning och kontinuerlig fortbildning samt att stärka samverkan/samarbeten inom hovbranschen och med resten av hästbranschen.

Relevant terminologi

Hovvårdare:

Inte en skyddad yrkestitel. En yrkesperson inom hovvård. I detta utlåtande använder vi ordet "hovvårdare" om alla som jobbar med hovar.

Barfotaverkare:

Ingen skyddad yrkestitel. En yrkesperson inom hovvård. Används oftast om en yrkesperson inom hovvård som primärt jobbar med hästar som går barfota eller som använder främst avtagbara skydd vid behov (som till exempel hovboots). Används oftast om yrkespersoner som inte använder sig av smide eller järnskor i sitt arbete med hovar.

Hovslagare:

Ingen skyddad yrkestitel ännu. En yrkesperson inom hovvård. Används oftast om yrkespersoner som använder sig av smide i sitt arbete med hovar. Från 1. September 2030 kommer "hovslagare" bli en skyddad titel, som kan användas endast av godkända hovslagare (Jordbruksverket, 2025b).

Av Jordbruksverket godkänd hovslagare:

En skyddad yrkestitel. *Godkänd hovslagare* är vad en av *Jordbruksverket godkänd hovslagare* oftast kallas. Godkända hovslagare räknas som djurhälsopersonal, och Jordbruksverket specificerar vad man behöver kunna för att bli registrerad som godkänd hovslagare (Jordbruksverket, 2025a). De flesta hovslagare idag är inte godkända hovslagare. De senaste siffrorna på antalet godkända hovslagare vi känner till är från 2020, då regeringen upplyste att det fanns 425 godkända hovslagare, i en bransch uppskattad att ha flera tusen yrkesutövare (Regeringskansliet, 2021).

Hovformsspecialist:

Ingen skyddad titel, men används om de som har utbildat sig inom hovvård utan smide på en drygt ettårig utbildning med examen hos Swedish Academy for Natural Hoof Care Practitioners (SANHCP).

3.18.8 Samverka och samarbeta mer

Vi instämmer i behovet av mer samarbete i hästbranschen. Svensk Hov bildades specifikt för att samla *alla* som arbetar professionellt med hovar i Sverige – hovslagare, hovvårdare, veterinärer, fysioterapeuter för häst och andra med ett yrkesmässigt intresse för hovar – för att främja samtal, kunskapsdelning och samarbeten. Vi har bland annat medlemmar som är hovslagare, hovvårdare, veterinärer och equiterapeuter som jobbar med hovar, och flera jobbar även som tränare.

Många nyutbildade yrkesfolk inom hovbranschen slutar efter kort tid i yrket. Här vill vi poängtera värdet av att som egenföretagare vara en del av föreningar eller på annat sätt nätverka och

träffa sina kollegor. Fortbildningar, kurser, nätverkande och samarbeten ökar resiliensen i branschen, bland annat genom

- att man lär känna kollegor inom branschen, som kan ha möjlighet att kortsiktigt ta över några kunder vid sjukskrivning eller liknande.
- att man i stället för att sluta i branschen när det känns för tungt, bygger ett socialt stödnätverk med folk man kan rådfråga och få hjälp från både vid frågor och svåra fall i yrket, och vid tecken på begynnande psykisk ohälsa/utmattning etc.

“Skillnader” i hovbranschen

Det finns bland en del hovvårdare en uppfattning om att det är stora skillnader mellan hovslagare och barfotaverkare. Detta reflekterar inte riktigt verkligheten, eftersom:

- De allra flesta som benämner sig hovslagare har många kundhästar som går utan skor eller annat skydd för att det inte behövs - dvs de har kundhästar som går barfota.
- De allra flesta som benämner sig barfotaverkare sätter skydd vid behov på sina kundhästar (till exempel skor som limmas eller sömmas fast på hoven, eller avtagbara skor, s.k. “boots”) - dvs deras kundhästar går inte helt barfota hela tiden.
- De allra flesta inom båda grupper utgår från att *barfota är det bästa för hästen givet att det fungerar*, och att om hästen av någon anledning behöver skydd eller extra fäste på hala underlag, så applicerar man då givetvis detta.

Skepsis från hovslagare grundar sig till stor del och helt berättigat på riktigt problematiska verkningar utförda i Sverige kring slutet av 90-talet till början av 2000-talet, där hästar lämnades ömma eller till och med skadade. På den tiden var det några barfotaverkare som ansåg att hovarna ibland behövde vara ömma en stund för att härdas och bli starkare – och att skydd som skor och boots aldrig behövdes. Det har lett till några lagstridiga och oacceptabla barfotaverkningar i Sverige för drygt 25 år sedan.

Att en häst ska gå och vara öm för att bli friskare, tar vi starkt avstånd till i dagens hovvårdsbransch, och det gäller hela Svensk Hov och alla de yrkespersoner vi känner till genom styrelsens och medlemmarnas yrkesnätverk. Att låta en häst gå och vara öm strider mot djurskyddslagen kap. 2, §1 “Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.”. Hos alla som utbildar yrkesfolk i hovvård i Sverige, både kommersiellt och formellt, gäller att om hästen är öm så behöver den skyddas – *den ska inte behöva gå och vara öm, då har hovvårdaren gjort fel*. Detta gäller från både utbildare inom traditionellt hovslageri, som till exempel Riksanläggningarna, och hos privata utbildningsaktörer som fokuserar mer på barfotagång och alternativa beslag.

Vi uppmanar speciellt till stärkt samarbete inom hovbranschen och mellan hovvårdsutbildningar, veterinärutbildningar, myndigheter och regionala aktörer. Som branschförening kan vi gärna bidra som en samarbetspartner.

3.6 Inspel via utredningens funktionsbrevlåda avseende hästföretagande och 4.3.1 Hearingar om kompetensförsörjning

Svensk Hov håller med respondenterna som underströk behovet av “en gedigen utbildning om hästarnas beteendebestånd, fysiska och psykiska förutsättningar, inläring etcetera i all form av hästutbildning”. Djurvälstånd och hur vi tar hänsyn till hästens biologiska och mentala behov behöver vara en självklar och integrerad del av all hovvårdsutbildning och yrkesutövning.

3.7.1 Rapport från Tillväxtverket 2023 - Företagande och soloföretagare

En stor andel yrkesverksamma i hovbranschen är soloföretagare. Yrket är fysiskt krävande och sårbart vid sjukdom eller skada. Vi instämmer i att trygghetssystem och företagsstöd behöver vara mycket bättre anpassade till hästföretagare, inklusive hovbranschen.

Utbildning i företagsekonomi, prissättning och digitala verktyg är och bör fortsätta vara en naturlig del av yrkesutbildningen, inklusive information om fysisk och psykisk (o)hälsa och utbrändhet.

4.3.1 Hearingar om kompetensförsörjning - utbildningar som speglar hästnäringens behov

Svensk Hov delar bedömningen av behovet för “effektiva och ändamålsenliga utbildningar som täcker **hästnäringens och arbetsmarknadens behov** samt **efterfrågan** från de som vill studera hästinriktade utbildningar”.

Vi ser behov av en tydligare nationell grundstruktur för hovvårdsutbildning. I dag finns ett glapp i de formella utbildningarna. Det finns en etablerad yrkesgrupp i Sverige som arbetar med hovvård utan att använda järnkor som primär metod, och efterfrågan från hästägare har ökat markant de senaste 10–15 åren. Det är fullt möjligt att arbeta på hög nivå inom hovvård och ortopedi utan att behärska traditionellt smide, och detta är en realitet som bör återspeglas i det formella utbildningssystemet.

Förslag på struktur

En möjlighet är en modell i flera block:

Grundblock – gemensam bas för alla, på 1 eller 2 år

Grunden är att förstå hovens funktioner och hästens behov, att kunna verka en häst för barfotagång, och att kunna avgöra när en häst kan gå barfota och när den behöver tillföras skydd, fäste eller ortopedisk anpassning. I tillägg bör bland annat övriga teman relevanta för att driva verksamhet ingå.

Efter denna nivå bör det vara möjligt att göra ett grundläggande yrkesprov. Detta grundläggande yrkesprovet bör även kunna tas av yrkesverksamma som inte har gått just den utbildningen, men som har till exempel gått som lärlingar eller lärt sig på andra utbildningar, för att stämma av och dokumentera att de har uppnått samma grundläggande kompetens.

Fördjupningsblock och olika inriktningar

Efter basnivån bör man kunna välja fördjupning för hur man vill uppnå funktionerna som behöver tilläggas utöver verkningen.

Teknikneutralitet och materialutveckling

Hovbranschen utvecklas. I dag används, utöver järnskor, plast- och gummiskor som limmas eller sömmas fast på hoven, sulor och avtagbara hovboots i olika utföranden. Järn är fortfarande ett mycket mångsidigt material med stor betydelse. Samtidigt är det inte längre det enda självklara alternativet för hovskydd eller ortopediska lösningar. Utbildningar och yrkesprov bör därför fokusera på funktion och behov snarare än materialspecifika lösningar.

Om en häst behöver uppbyggnad i trekten utöver vad verkning kan åstadkomma kan detta lösas genom kilformade skor av metall, plast eller gummi som limmas eller sömmas fast, eller med kilformade sulor, eller med en lösning i en avtagbar hovboot.

Vi anser att det avgörande inte är materialet som används, men att yrkesutövaren kan:

1. Identifiera behovet
2. Välja en lämplig metod
3. Utföra den korrekt så behovet täcks
4. Följa upp resultatet

Nuvarande yrkesprov förutsätter i stor utsträckning smidesbaserade lösningar. Vi efterfrågar därför ett bredare system av yrkesprov som är kompetens- och funktionsbaserade snarare.

Tillgänglighet och utbildningsvägar

Eftersom det saknas en offentlig, CSN-berättigad utbildningsväg som fokuserar på andra material än järn, väljer många att istället utbilda sig via kommersiella aktörer. Dessa utbildningar kan hålla mycket hög kvalitet, men är ofta svårare att finansiera själv - vilket gör att en del avstår från att gå in i yrket trots intresse och kompetens. Detta riskerar att begränsa rekryteringen till yrket och därmed påverka kompetensförsörjningen negativt.

Vänliga hälsningar från

Branschföreningen Svensk Hov

www.svenskhov.se | info@svenskhov.se

Styrelsen i Svensk Hov:

Hovvårdare Signe Strøm Flugsrud

Av Jordbruksverket godkänd hovslagare Kjell Reimertz

Veterinär Tone Wien

Hovvårdare Josephine Natalie Beckman

Referenser

Jordbruksverket. (2025a). *Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och*

allmänna råd (SJVFS 2016:9) om behörigheter för djurhälsopersonal (C23 beslutad 25 juli 2025). Jordbruksverket.

https://jvdoc.sharepoint.com/:b:/s/sjvfs/ETLZq30tB8ILn-3uweLFCRABIFk8ojM6lWA_bg-VlyACAg?download=1

Jordbruksverket. (2025b, september 1). *Hovslagare*.

<https://jordbruksverket.se/djur/personal-och-vardgivare-inom-djurens-halso--och-sjukvard/att-arbeta-inom-djurens-halso--och-sjukvard/hovslagare>

Regeringskansliet. (2021, juni 10). *En hållbar och långsiktigt välfungerande hälso- och sjukvård för djur (direktiv 2021-42)*. Regeringskansliet.

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2021/06/dir.-202142>